

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з дисциплін художньо-естетичного циклу

(Згідно з Наказом 21.08.2013 №1222 “Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти” (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки №1009 від 19.08.2016))

Особливістю системи оцінювання досягнень учнів з дисциплін художньо-естетичного циклу є її багатофункціональність, що зумовлена багатокомпонентністю змісту мистецької освіти, спрямованої на цілісне формування художньо-естетичної культури учнів, і передбачає:

- формування в учнів емоційно-естетичного ставлення до дійсності, світоглядних орієнтацій, особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва, вітчизняної та зарубіжної художньої культури;
- розвиток емоційно-почуттєвої сфери, оригінального асоціативно-образного мислення, універсальних якостей творчої особистості;
- формування знань та уявлень про мистецтво, розуміння специфіки художньо-образної мови різних видів мистецтва, здібності до сприймання та інтерпретації художніх творів;
- розширення естетичного досвіду, вмінь і навичок у сфері мистецької діяльності, потреби в художньо-творчій самореалізації та духовному самовдосконаленні.

Об'єктами перевірки та оцінювання у процесі вивчення мистецьких дисциплін учнями мають стати:

- здатність учнів сприймати, розуміти і відтворювати твори мистецтва, інтерпретувати їх художньо-образний зміст (висловлювати власне естетичне ставлення);
 - вміння і навички з практичної художньої діяльності (відтворення за зразком), досвід самостійної та творчої діяльності (застосування набутих знань і вмінь у змінених, зокрема, проблемно-пошукових ситуаціях);
 - обізнаність у сфері мистецтв – елементарні знання та уявлення про мистецтво, його основні види і жанри, розуміння художньо-естетичних понять та усвідомлене користування відповідною термінологією, уявлення про творчість відомих вітчизняних і зарубіжних митців (мистецтвознавча пропедевтика);
 - загальна естетична компетентність, художньо-образне мислення учнів як інтегрований результат навчання, виховання й розвитку.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з візуального (образотворчого) мистецтва
I. Початковий	1	Учень (учениця) сприймає та відтворює художні образи на частковому рівні, однозначно їх характеризує, демонструє слабо сформоване художньо-естетичне мислення, елементарні навички та уміння у творчій художній діяльності
	2	Учень (учениця) володіє незначною частиною тематичного матеріалу, має слабо сформований рівень сприйняття художніх образів, виявляє певні творчі вміння та навички у практичній діяльності, володіє незначною частиною термінологічного мінімуму; словниковий запас в основному дозволяє викласти думку
	3	Учень (учениця) здатний сприймати та відтворювати окремі фрагменти художніх образів з конкретним образно-художнім змістом, знає незначну частину тематичного матеріалу, послуговуючись обмеженим термінологічним та

		словниковим запасом
II. Середній	4	Учень (учениця) може відтворювати художні образи на репродуктивному рівні, в основному розуміє образну сферу художнього твору; застосування знань та термінологічного запасу на практиці задовільне
	5	Учень (учениця) володіє навичками й уміннями, які дають змогу проаналізувати чи відтворити окремі художні образи, котрі мають художньо конкретну словесну понятійну основу, але не завжди вміє сприймати і відтворювати художні образи, які вимагають абстрактного художньо-мистецького мислення; виявляє задовільне знання спеціальної художньої термінології; словниковий запас небагатий
	6	Учень (учениця) не завжди вміє сприймати та репродукувати візуальні образи, має достатньо сформоване художнє мислення, не завжди послідовно та логічно характеризує окремі художні явища, його розповідь потребує уточнень і додаткових запитань; виявляє знання і розуміння основних тематичних положень, але не завжди вміє самостійно зробити аналіз художнього твору, порівняння, висновки щодо сприймання творів образотворчого мистецтва
III. Достатній	7	Учень (учениця) може відтворити різні візуальні образи, проте робить непереконливі висновки, не завжди послідовно викладає свої думки, допускає мовленнєві та термінологічні помилки; знає найважливіший тематичний художній матеріал, але знання не достатньо стійкі; спостерігаються помітні позитивні зміни у творчій художній діяльності учня
	8	Учень (учениця) вміє сприймати і репродукувати візуальні образи певного рівня, досить повно аналізує художньо-образний зміст твору, але має стандартне мислення, йому бракує власних висновків, асоціацій, узагальнень; не завжди вміє поєднувати художні образи та життєві явища; на достатньому рівні володіє спеціальною художньою термінологією при аналізуванні художніх творів у процесі їх сприймання та інтерпретації
	9	Учень (учениця) виявляє достатнє засвоєння тематичного художнього матеріалу, але допускає неточності у використанні спеціальної художньої термінології, які потребують допомоги вчителя, трапляються поодинокі недоліки у відтворенні художнього образу і художньо-образному оформленні своїх роздумів щодо оцінки творів образотворчого мистецтва; не завжди самостійно систематизує та узагальнює художній матеріал
IV. Високий	10	Учень (учениця) має міцні знання програмового матеріалу, але, аналізуючи художні твори, допускає несуттєві неточності у формулюваннях та використанні спеціальної художньої термінології, не завжди обґрунтовано може довести свою точку зору на художні явища в процесі їх сприймання, не завжди вміє відтворити окремі фрагменти художніх образів. Вказані неточності може виправляти самостійно
	11	Учень (учениця) володіє тематичним художнім матеріалом у межах програми, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у нових художньо-творчих завданнях,

		виявляє знання спеціальної художньої термінології, їх усвідомлення та міцність, уміння систематизувати, узагальнювати, аналізувати твори візуального (образотворчого) мистецтва, асоціювати їх з творами інших мистецтв та життєвими явищами, застосовувати набуті знання в образотворчій діяльності
	12	Учень (учениця) має міцні, ґрунтовні знання тематичного художнього матеріалу (жанри, митці, твори образотворчого мистецтва) у межах програми, здатний систематизувати, узагальнювати, свідомо сприймати та відтворювати візуальні образи, широко застосовувати асоціативні зв'язки між творами образотворчого мистецтва, творами інших мистецтв та життєвими явищами. Учень (учениця) свідомо послуговується мовою візуального мистецтва у роздумах, висновках та узагальненнях щодо сприймання художніх образів, має достатньо високий рівень художньо-мистецького мислення у розвитку світопізнання і світовідчуття; самостійно використовує набуті художні вміння, навички та власні здібності в художній діяльності

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів курсу “Мистецтво”
I. Початковий	1	Учень (учениця) розуміє лише незначну частину тематичного матеріалу; користується дуже обмеженим понятійно-термінологічним запасом у процесі розповіді про мистецтво; після кількарязового пояснення вчителя відтворює незначні фрагменти тематичного матеріалу під час практичної художньої діяльності; виявляє найелементарніший розвиток художньо-образного мислення
	2	Учень (учениця) розуміє незначну частину тематичного матеріалу; користується обмеженим понятійно-термінологічним запасом у процесі розповіді про мистецтво; частково відтворює тематичний матеріал у практичній художній діяльності але тільки після детального пояснення вчителя; художньо-образне мислення розвинуто на елементарному рівні (домінують розрізнені судження про види мистецтв)
	3	Учень (учениця) розуміє частину тематичного матеріалу; користується обмеженим понятійно-термінологічним запасом у процесі розповіді про мистецтво; частково відтворює тематичний матеріал у практичній художній діяльності, але лише з опорою на пояснення та зразок вчителя; художньо-образне мислення розвинуто на елементарному рівні (переважає повторення суджень вчителя про мистецтво).
II. Середній	4	Учень (учениця) розуміє та усвідомлює частину тематичного матеріалу; демонструє небагатий словниково-термінологічний запас у процесі інтерпретації творів мистецтва; відтворює тематичний матеріал у практичній художній діяльності, але потребує значної допомоги вчителя; художньо-образне мислення розвинуто слабо (на рівні сукупності окремих суджень)
	5	Учень (учениця) розуміє та усвідомлює значну частину

		тематичного матеріалу; демонструє небагатий словниково-термінологічний запас у процесі інтерпретації творів мистецтва; відтворює під керівництвом учителя тематичний матеріал у практичній діяльності, але без переносу у змінні ситуації; художньо-образне мислення розвинуто слабо (на рівні сукупності суджень з використанням окремих пояснень)
	6	Учень (учениця) розуміє та усвідомлює більшу частину тематичного матеріалу; демонструє небагатий словниково-термінологічний запас у процесі інтерпретації творів мистецтва; відтворює тематичний матеріал у практичній художній діяльності, інколи потребує педагогічної допомоги; художньо-образне мислення розвинуто слабо (судження аргументуються переважно з опорою на висловлювання вчителя)
III. Достатній	7	Учень (учениця) повністю розуміє та усвідомлює більшу частину тематичного матеріалу, здатний узагальнювати його за допомогою вчителя; демонструє достатній понятійно-термінологічний запас; застосовує за допомогою вчителя опанований матеріал у практичній художній діяльності; художньо-образне мислення достатньо розвинуто (судження аргументуються, з'являються окремі аналогії, асоціації)
	8	Учень (учениця) повністю розуміє та усвідомлює тематичний матеріал, здатний узагальнювати та систематизувати його за допомогою вчителя; демонструє достатній понятійно-термінологічний запас, свідомо користується ключовими поняттями і термінами; застосовує засвоєний матеріал у практичній художній діяльності; художньо-образне мислення достатньо розвинуто (у поясненнях застосовуються аналогії, асоціації).
	9	Учень (учениця) повністю розуміє та усвідомлює тематичний матеріал, здатний узагальнювати та систематизувати його, наводити деякі приклади на підтвердження своїх думок; демонструє достатній понятійно-термінологічний запас, який майже завжди адекватно використовує; застосовує матеріал у практичній художній діяльності без допомоги вчителя; художньо-образне мислення достатньо розвинуто (формулюються окремі висновки, узагальнення)
IV. Високий	10	Учень (учениця) глибоко розуміє та усвідомлює тематичний матеріал у межах програми; під час інтерпретації художніх творів робить висновки, висловлює власне естетичне ставлення, користується адекватною термінологією; самостійно використовує тематичний матеріал у практичній художній діяльності; художньо-образне мислення достатньо високо розвинуто, що дозволяє учневі застосовувати асоціативні зв'язки, образні аналогії та порівняння щодо різних видів мистецтв та життєвих явищ
	11	Учень (учениця) глибоко розуміє та усвідомлює тематичний матеріал у межах програми, намагається самостійно збагачувати набуті знання; під час інтерпретації художніх творів аргументує висновки, власні оцінки й твердження, ілюструє їх прикладами; широко користується спеціальною термінологією відповідно до програмних вимог; самостійно

		використовує тематичний матеріал у практичній художній діяльності; художньо-образне мислення високо розвинуто, характеризується елементами світоглядних узагальнень, використанням нестандартних асоціативних зв'язків, порівнянь творів різних видів мистецтв (за аналогією, контрастом) та відповідних життєвих явищ
	12	Учень (учениця) має глибокі, міцні та системні знання тематичного матеріалу в межах програми, під час інтерпретації художніх творів робить самостійні висновки, аргументує власні оцінки, наводить приклади на їх підтвердження; вільно користується спеціальною термінологією відповідно до програмних вимог; самостійно застосовує тематичний матеріал у практичній художній діяльності; художньо-образне мислення високо розвинуто, характеризується оригінальністю, що дає змогу учневі широко використовувати асоціативні зв'язки